

On kindlad
tantsusammud,
mis tuleb läbi teha.

Benno Johanson

Talvetrall 5000 – pidu lumesajus

☉ 24. jaanuaril toimus pea lak-kamatus lumesajus Kiili pargis üritus, et tähistada 5000 elaniku täitumist. Tõeliselt talvistes oludes toimus pargis lapse ja vanema kelgukross, suusavõistlus (vabatehnika sprint) ning sõpruskohtumine jäähokis Kiili ja Rae valla vahel. Kõigile pidulistele ja trallitajatele pakuti valla poolt pirukaid ja sooja jooki.

Kangelaslik hokilahing lumesajus lõppes Rae valla esinduse 9:5 võiduga, kuid seepärast veel keegi pead norgu ei lasknud. Arvestades naabervalla hokimeeste taset, oli tulemus täiesti tubli, leiti.

Pargis süüdati suure sündmuse tähistamiseks ka lõke, kuhu igaüks sai tuua oma jõulukuuse (kui see veel mingil põhjusel toas oli). | **Kiili Leht**

Täname teid!

☉ Kiili vallavalitsus ja vallavolikogu tänavad kõiki vallaelanikke, kes aitasid kaasa eesmärgi – 5000 elaniku – täitumisele. Väga suur tänu ka neile, kes aitasid üleskutset levitada. Aastavahetuse seisuga oli Kiili valla elanike registris 4975 elanikku ja number 5000 täitus jaanuari esimesel nädalal, kui registreerimisavalduse tegi Kiili Gümnaasiumi eripedagoog Kristi Männilaan, kelle elukoht on Kiili alevis.

Ainuüksi detsembrikuuga lisandus üleskutse peale ca 100 sissekirjutust ja 2015. aasta algusest arvates kokku 301, mis on selgelt suurim kasvuprotsent Eesti omavalitsuste hulgas (6,41%) ning isegi absoluutarvuna kuues.

Kui veel statistikast rääkida, siis Kiili vallas sündis 2015. aastal 65 last ja siitlasmast lahkus 32 inimest, sisse kirjutas ennast aasta jooksul 474 inimest (sh 302 tulid Tallinnast) ja välja 203 (sh 108 läksid Tallinna).

Aasta 2016 tuleb kindlasti huvitav ja väljakutseterohke, aga esimene suur samm otsustusvabaduse suunas on tehtud. Oleme koos andnud uute valla-piiride joonistajatele selge sõnumi, et Kiili valla elanikud soovivad ise olulisi valikuid teha, mitte ei oota ettekirjutusi kusa-gilt ülevaltpoolt.

Kiili Leht ootab elanikelt haldusreformi ja Kiili valla ees seisvate võimalike valikute ja väljakutsete teemal arvamusi ja kaastöid, et viia arutelu laiemale pinnale. | **Aimur Liiva**, vallavanem

Talvetralli peasündmuseks oli hokimatš Kiili ja Rae vahel, mis tõi vaatama ka kõige nooremad.

Volikogu esimees Mihkel Rebane ja vallavanem Aimur Liiva talvepäeva nautimas.

Siin nad on – valla jõulupuud ühes suures lõkkes.

Kiili hokimeeskond.

Lapse ja vanema kelgukross.

Talihooldus-teenus vallas

☉ Talihooldusteenust teostavad Kiili vallas:

- kohalikel maanteedel ja asulates Landhe Trade OÜ,
- kergliiklusteedel Jaaksoni Linnahooldus OÜ,
- Kiili alevi kõnniteed ja avalikud parklad – Kiili Varahalduse Sihtasutus.

Talihooldega tuleb tagada teede vastavus 14.07.2015 majandus- ja taristuministri määrusele nr 92 “Tee seisundinõuded”. Teedel, mida läbivad koolibussiliinid, tuleb tagada vastavus seisundinõudele nr 2.

Lepingu kohaselt tehakse lumetõrjet vallale kuuluvatel teedel, avalikuks kasutamiseks määratud erateedel ja nendel erateedel, mille hooldamiseks on vallavalitsusele esitatud avaldus erateel talihoolduse teostamiseks ja mis vastab Kiili vallavolikogu määrusele 17. november 2011 nr 10 “Kiili valla erateedel tasuta lumetõrje teostamise kord”.

Lumetõrjet ei teostata erateedel, kui tee omanik ei ole likvideerinud teemaalt kive, võsa ja muid segavaid objekte 1,5–2 m ulatuses tee servast, eemaldanud oksid 4 m kõrguselt, siseseidul on kinnine värav või tõkkepuu või ei ole tähistatud vajadusel tee asukohta.

Lumetõrjetööde kohta esitab töövõtja vallale GPS-väljavõtte, kus on näha masinate liikumine.

Kodanikel on võimalik teavitada probleemidest ning pöörduda küsimuste korral Kiili vallavalitsuse poole tööpäeviti 8.00–19.00 telefonil 5344 2310 ja 24h e-posti teel kadre.rumm@kiilivald.ee. Kõneaeg ja helistaja andmed registreeritakse.

Riigiteede talihoold teostamise eest vastutab AS Nordecon, kelle poole saavad elanikud pöörduda telefoni teel 678 1478 või e-posti teel keila@nordecon.com.

Maanteeinfokeskuse telefon 1510.

Riigiteed on Kiili vallas Tallinna ringtee koos selle juurde kuuluvate viaduktidega, Tallinna-Rapla-Türi mnt, Kangru tee, Kurna-Tuhala tee, Lähtse-Paekna tee, Tõdva-Nabala tee ning Sausti-Kiili tee. | **Kiili vallavalitsus**

Foto: Allar Viivik

Kehtib uus abivahendite teenuse korraldus

☉ Koos uue aasta algusega hakkas Eestis kehtima uus abivahendite korraldus, mis lubab abivahendi osta või rentida inimese enda valitud ettevõttest ja sobivaima hinnaga. Riik kompenseerib abivahendi vastavalt piirhinnale. Kallimate abivahendite puhul on võimalik taotleda erimenetlust.

Kui inimesel on kehtiv isikliku abivahendi kaart olemas, võib abivahendi saamiseks pöörduda otse abivahendeid pakkuva ettevõtte poole. Seejuures soovitage hinnapakumisi nüüdsest küsida ettevõttest üle Eesti, et leida endale sobivaima funktsionaalsuse ja maksumusega abivahend (ettevõtete nimekirja leiab sotsiaalkindlustusameti kodulehelt).

Soodustused jäävad

Kui varasemalt kompenseeris riik teatud protsendi abivahendi hinnast, siis nüüd on abivahenditele kehtestatud lisaks piirhinnad, mille siseselt on kättesaadavad kaks kolmandikku enam kasutusel olevatest abivahenditest. Piirhinna sees kehtib ka abivahendi soodustus.

Kui vajalik abivahend on keerukam ja kallim, inimene vajab mitut abivahendit või on raskusi omaosaluse tasumisega, tuleb esitada taotlus erimenetluseks sotsiaalkindlustusametile. Võrreldes vana süsteemiga, kus kallima ja keerulisema abivahendi taotlemine võis kesta ka 8–9 kuud, on nüüd taotluse läbivaatamise maksimaalne aeg 30 päeva ja vajaduse korral kaasab sotsiaalkindlustusamet eksperte.

Taotluse vorm on leitav ameti kodulehelt (www.sotsiaalkindlustusamet.ee -> blanketid -> abivahendi blanketid). Posti või e-posti teel taotlust esitades tuleb lisada koopia kehtivast arstitõendist või rehabilitatsiooniplaani sellest lehest, kus on kirjas isikuandmed ning lehest, kus on abivahendi vajadus kas nimetuse või kirjeldusena välja toodud. Taotlust saab esitada ka klienditeeninduses. E-posti teel tuleb taotlus saata aadressile abivahendid@sotsiaalkindlustusamet.ee. Vastus saadetakse taotlejale postil teel ja see tuleb ettevõttesse pöördumisel kaasa võtta koos isikut tõendava dokumendi ning arstitõendi või rehabilitatsiooniplaaniga. Kui taotleja on avaldanud soovi saada otsus e-posti teel, peab ta selle välja printima koos kinnituselehega ja ettevõttesse kaasa võtma.

Isiklikust kaardist

Uue isikliku abivahendi kaardi ja duplikaadi saab sotsiaalkindlustusametist. Kui inimesel on esmakordselt vaja abivahendit, tuleb esmalt saada tõend pere- või eriarstilt. Abivahendi(te) vajadus võib olla tõendile märgi-

tud nii nimetuse või kirjeldusena kui ka ISO koodina. Abivahendi vajadus võib olla välja toodud ka rehabilitatsioonimeeskonna poolt koostatud rehabilitatsiooniplaanis.

Arstitõendi või rehabilitatsiooniplaani olemasolul tuleb pöörduda sotsiaalkindlustusameti klienditeenindusse või saata taotlus isikliku abivahendi kaardi saamiseks posti või e-posti teel. Posti või e-posti teel taotlust esitades tuleb lisada koopia kehtivast arstitõendist või rehabilitatsiooniplaani sellest lehest, kus on kirjas isikuandmed ning lehest, kus on abivahendi vajadus kas nimetuse või kirjeldusena välja toodud. Posti või e-posti teel kaarti taotlejale saadetakse isikliku abivahendi kaart posti teel. Väljastatud kaardiga saate juba otse ettevõtete poole pöörduda. Ka kaardi duplikaadi saamiseks tuleb pöörduda sotsiaalkindlustusametisse.

Abivahendite soetamisel võib esineda olukordi, kus teatud abivahendite grupi eelarve on mõnel hetkel suletud. Sellisel juhul tekib sotsiaalkindlustusameti juurde üleriigiline järjekord, kuhu inimese suulise soovivaalduse alusel lisab teda abivahendeid pakkuv ettevõtte. Järjekorra saabumisel saadab sotsiaalkindlustusamet abivahendi soovijale sellekohase teate, millega tuleb 60 päeva jooksul pöörduda või võtta ühendust endale sobiva abivahendit pakkuva ettevõttega. Kaasa tuleb võtta: järjekorra saabumise teade, isikut tõendav dokument, kehtiv isikliku abivahendi kaart ja arstitõend või rehabilitatsiooniplaan. Ettevõtte väljastab abivahendi ainult järjekorrateate ettenäitamisel.

Abivahendite süsteemi muutustest on teavitatud ka kohalike omavalitsuste sotsiaaltöötajaid. Nende käest saab küsida nõu ning abi taotluste vormistamiseks, sotsiaalkindlustusameti kodulehelt ettevõtte leidmiseks või muul viisil abivahendi kättesaamiseks, näiteks hinnapakumiste küsimiseks ning vajadusel transpordi organiseerimiseks.

Abivahendite loetelu leiab Astangu Puudealase Teabe ja Abivahendite Keskuse leheküljelt www.abivahendikeskus.as-tangu.ee/abivahendi-teatmik/abivahendi-teatmiku-allalaadimine/. Küsimuste tekkimisel tasub võtta ühendust sotsiaalkindlustusametiga kas e-posti teel abivahendid@sotsiaalkindlustusamet.ee, infotelefonil 16106 või minna enda jaoks sobivaimasse klienditeenindusse, mille asukohad leiab ameti kodulehelt www.sotsiaalkindlustusamet.ee/klienditeenindused/. | **Merlin Veinberg**, Sotsiaalkindlustusameti sotsiaalteenuste üksuse abivahendite nõunik

Miks langetas RMK Kangrus saja-aastased männid?

Intervjuu RMK Harjumaa metskonna metsaülema Andrus Kevvaiga.

☉ Kangru elanikke ja teisigi, kel meeldib kohalikes metsades tervisesporti teha või niisama uitada, tabas mullu ebameeldiv üllatus, sest Kangru lähedastes metsades tehti lageraiet. Tekkinud lagendik ei jää märkamata ka autoga liikujatel, kes igapävaselt Viljandi maanteed sõitmiseks kasutavad.

Need metsad kuuluvad Riigimetsa Majandamise Keskusele (RMK), kelle tellimusel seal lageraiet ka tehti. Kiili Leht käis Kangru juhtumist ja laiemalt metsamajandamisest rääkimas RMK Harjumaa metskonna metsaülema Andrus Kevvaiga.

Kevvai kinnitusel tehti lageraiet Kangru metsades mullu mitmel pool ja mitmel perioodil. Viimane raie tehti maantee ääres vastu talve.

Miks tehti lageraiet just Kangru lähedal?

Andrus Kevvai: Metsa ikka majandatakse. Kuivõrd tegu oli küpse metsaga, tuli otsus, et tuleb seda uuendada. Mets võeti maha ja kevadel toome uued männitaimed, tuleb uus metsapõlv peale. Ka aastal 2007 tehti seal lageraie.

Kas RMK-l pole kohustust kooskõlastada raie tegemist elanike või vallaga?

Ütleme nii, et meil on avalikustamise kohustus, raiete nimekirjad on RMK kodulehel avalikud. Teavitada meil otsest kohustust ei ole. Oleme mõnes osas võtnud ise kohustusi, mõningaid asju teavitame. Näiteks kui teeme Viimsi vallas Viimsi poolsaarel raiet. Või siis Saku ümbruses. Ühesõnaga seal, kus elavad inimesed ja on väga kõrgendatud tähelepanu.

Kangru puhul ei olnud vajadust teavitada?

Kangru puhul on asi nii kujunenud, et suhtlust vallaga pole olnud.

Kas mõni elanik pöördus Kiili vallast teie poole, et teada saada, miks metsa raietakse?

Päringud tulid siis, kui raie käis. Sellega ongi nii, et vaevalt et keegi raiete nimekirja RMK kodulehel väga vaatamas käib. Seal on kvartalid, eraldused, nimed numbrid, väga palju võib jääda arusaamatuks. Selleks et aru saada, mis kohaga tegu, peab metsaregistri leheküljele minema, sealt vaatama.

Kiili vallast tuli kaks teabenouet ja peale selle vist kolm telefonikõnet. See on üldiselt tavapärase praktika. Ükskõik kuhu läheme, eks ikka helistatakse ja küsitakse.

Eks inimesed on ikka pahu-

Foto: Marko Tooming

RMK Harjumaa metskonna metsaülema Andrus Kevvai sõnul tuleb küps mets langetada, et metsa tootlikkus säiliks. “Muidu tekib see olukord, et metsa juurdekasv väheneb, ei tooda enam puitu,” ütleb ta.

rad, nende elukeskkond ju muutub, on harjunud metsas jalutamas-jooksmas käima. Aga ega midagi juhtu, seal saab edasi jalutada-joosta.

Miks võeti puid maha otse Viljandi maanteele äärest?

Raieid tehti igal pool. Sel sügisel raiuti Kangrus kokku 16 hektarit, 10 lanki. Nendest tee äärde raiuti kaks lanki. Tavapärane on see, et tee äärde raiutakse välja, muidu tekib tuuleheite ja -muru oht, et puud kukuvad tee peale. Tavaliselt riba tee äärde ei jäeta, maanteeamet ei taha ka, et me midagi sinna jätame.

Kas on kavas veel võtta metsa maha Kangru lähedal?

Kindlasti ei tule me sinna uuendusraiet tegema lähema kolme aasta jooksul. Seda vajadust seal ei ole. Selle, mis uuendusraie vajab ja võimalik oli, raiusime ära möödunud aastal. Mõni valgustusraie ja harvendusraie võib tulla.

Misasi on uuendamisvajadus, millest räägite?

See tekib sellest, et RMKl on majanduskava ja raieplaan, mis ütleb, et peame metsa uuendama, kui see küpseks saab. Küps mets tuleb maha võtta ja uus asemele istutada, et metsamaa säiliks tootlikuna, et toodaks uut puitu ja metsa, sest tegu on ikkagi majandusmetsaga.

Ühesõnaga, puu kasvabki RMK majandusmetsas selleks, et maha müüa?

Täpselt nii on. Majandusmetsas on põhieesmärgiks puitu toota ja kasvatada ja tagada, et metsamaa oleks pidevas tootmises.

Ja Kangrus nii läskski?

Seal oli metsa vanus 100-110 aastat. See 16 hektarit, mille raiusime, oli küps mets. Kui Kangru külast vaadata, siis see männimets läheb Ülemiste järveni välja. Teiselt poolt lähevad metsaalad Männikuni välja. Seal on suur metsaala, see oli ikkagi väike osa, mis maha võeti.

Kui pikk nende mändide eluiga oleks veel olnud, mis maha võeti?

Männi eluiga on üsna pikk, 300 aastat kindlasti või rohkemgi. Seal lihtsalt tekib see olukord, et metsa juurdekasv väheneb, ei tooda enam puitu. Sellepärast on pandud seadusest tulenev vanusepiir, küpsusvanus, üle selle hinnanguliselt mets enam juurde ei kasva nii palju, kui peaks. See on seadusandja otsus ja selleks on teadlased teinud töid ja analüüsinud neid asju.

Kui väärtuslik mänd on?

Mänd on üks nõutumaid puuliike nagu kuuskki. Okaspuu on ikka okaspuu. Saematerjaliks on nõutud, üksjagu ehitusmaterjale tehakse okaspuust – ukseid, aknad. Majad ehitatakse valdavalt okaspuust.

Kui pikalt te ette teate, kus langetama hakatakse?

Tööde kava on muutuv, sest tahes-tahmata sõltume me ilmast. Ka Kangru raie tuli sõltuvalt ilmast. Me ei plaaninud sinna nii äkki üldse minna. See tekib siis, kui ilma tõttu ei saa pehmemal pinnal langetada ja siis võetakse ette kõvema pinnasega kohad.

Meil on olemas raiete nimekirjad jooksvaks aastaks. Nimekirjad lukustame poolaastate

kaupa.

Kuivõrd praegu on tõeline talveilm, siis oleme sügaval metsas ja lõikame pehmetel lankudel, mida märjal ajal kätte ei saa.

Inimesi on ärritanud, et lageraie järel jäävad ikkagi kändud ja kasvab võsa, et RMK ei hoolitse pärast ala eest.

Looduse vastu ju ei saa. Loodus paneb ise metsa kasvama, tal on oma arvamus. Me tahame, et oleks männik, aga loodus paneb hoopis kased kasvama. Kask levib päris kaugele. Me näeme ikka päris palju vaeva, et seda lehtpuud sealt välja saada ja et tulevikus ikka kasvaks männik või kuusik.

See hakkab paistma alles 3-5 aasta pärast, et tuleb ikka okaspuumets, et ei tule ainult lehtpuuvõsa.

Kuivõrd tegu oli küpse metsaga, tuli otsus, et tuleb seda uuendada.

Nii et Kangru elanikud võivad olla kindlad, et lagendikule kasvab tagasi männimets, mitte kaasik?

Kindlalt männik. Ka 2007 oli Kangrus suur vastuseis, kui langetasime, aga nüüd kasvab seal juba päris ilus männik, oma kahemeetrised puud.

Ja lõpetuseks küsimus kohalikele: Kui inimese kevadel teevad Kangrus-Luigel metsakoristustalgud, kas siis RMK on nõus aitama transpordiga?

Prügiveoga oleme valmis aitama, see pole probleem. Tuleb meie poole pöörduda ja me organiseerime transpordi. See on iga-aastane koostöö. | **Marko Tooming**

Kiili Pantrite U-15 võistkond Vilniuses

☉ Selle aasta Vilniuse Cup'il osales Kiili Pantrite võistkond U-15 vanusegrupis seni suurima koosseisuga – 15 poisiga! Võistkond komplekteeriti Kiili Pantrite ja Avinurme Haide parimatest mängijatest.

Esimesel võistluspäeval, 27. detsembril, seisis poistel ees kolm mängu.

Alustasime turniiri Moskva huntide vastu ning seis püsis kuni viimase vooruni 0:0. Siis aga õnnestus Moskva poistel üks punkt saada. Aleks Kris Koppel söötis tublilt.

Teise mängu mängisime Lee-du Utena Vetraga, keda meil õnnestus lõppvoorus edestada ning võita kogu mäng seisuga 5:4. Head söödud tegi Danel Matrossov.

Kolmandas mängus Valgevene Sugar Stormi vastu vahetasime mitu korda söötjat, mäng lagunes natuke, tegime palju vahetusi ja kaotasime mängu seisuga 12:0. Valgevene poisid mängisid hiljem finaalis ja enamik neist olid meie poistest vanemad.

Teise võistluspäeva esimene mäng Moskva Moskvitside vastu kujunes üsna võrdseks, kord juhtisid nemad ja siis meie. Viimases voorus juhtisime veel 3:2, kuid tegime kaitses kaks viga ning Moskvitsidel õnnestus üks punkt rohkem saada ja võita mäng seisuga 4:3. Aleks Kris söötis terve mängu.

Selle päeva teises mängus ehk kogu turniiri viiendas mängus tegi Danel küll head söödud, kuid löögid olid nõrgad ning saime vastaselt 0:1 kaotuse.

Kolmandal võistluspäeval mängitud turniiri kuues mäng Kaunase Lithuanicaga 9. ja 10. koha pärast lõppes viigiga 2:2. Aleks Kris söötis terve mängu.

Meie vanusegrupis osales sellel turniiril 12 võistkonda ning me jäime jagama 9. ja 10. kohta.

Kokkuvõtteks mängisime 12 võistkonna seas väga hästi, saime ainult ühe suure kaotuse, teised mängud olid kõik võidetavad. Kõik poisid võistlesid hästi!

Suur tänu Kiili ja Avinurme vallavalitsusele turniirist osavõtu toetamise eest ning lapsevanematele usalduse eest. Kiili Pantrid soovivad kõigile parimat uut aastat!

Kiili Pantrite noorte U-15 võistkonnas mängisid:

Aleks Kris Koppel (*pitcher, infielder*), Kai Tiede (*catcher*), Oliver Sepp (*outfielder, infielder*), Taaniel Lutter (*outfielder*), Markus Vainola (*outfielder*), Rait Parvi (*outfielder*), Mairold Lilleorg (*outfielder*), Danel Matrossov (*pitcher, infielder*), Keith Matrossov (*infielder*), Silver Kuusk (*first baseman*), Agu Habakuk (*third baseman*), Kauno Pärn (*outfielder*), Aleksandr Igitov (*outfielder*), Oleg Plotnikov (*outfielder*) ja Markus Kuhlbach (*catcher, outfielder*). | **Tauno Koppel**

Maareform: eikellegimaad vallas enam palju pole

Katastrisse kandmata maast moodustab enamiku reformimata riigimaa.

☉ Maareformi alguseks loetakse 1. novembril 1991. Veerand sajandit kestnud reform peaks täielikult lõpule jõudma järgmise aasta 31. detsembriks. Maade tagastamisega seotud toimingute pikendamised peavad olema tehtud ja omavalitsuste taotlused maade munitsipaliseerimiseks esitatud aga tänavu 30. juuniks. Seega pole enam palju aega jäänud, kuid Kiili vallas muresemiseks põhjust pole – enamik on tehtud.

Kiili valla maanõunik Benno Johanson ütleb, et praeguse seisuga on katastrisse kantud 97,4% valla territooriumist. Kiili valla pindala on üsna ümmargune 10 038 hektarit ehk 100,4 ruutkilomeetrit. Sellest on katastrisse kandmata 264 hektarit.

Johanson sõnul on sellest 213 hektarit maa, mis jääb riigile, kuivõrd sellele on esitatud riigimandisse jätmise taotlused. “Ümmarguselt 44 hektarit peaks veel munitsipaalomandisse taotlema,” loetleb ta. “Kolm hektarit on üks tagastamine, mis on ripakile jäänud. 3,8 hektarit on igasugu maaribad, ebamäärased asjad. Nii et enam-vähem.”

Vallale palju ei jää

Munitsipaalmaad on Kiili vallal vaid 276 hektarit. Sellest enamus on teed ja sotsiaalmaa. Üsna suure osa valla maast moodustab Paekna järv (ligi 40 ha), mis on valla üldplaneeringus märgitud puhke- ja rekreatsioonialaks.

Maareformi seaduses on kirjas, milliseid maid vallale antakse: vallale kuuluvate hoonete ja rajatiste alune ning neid teenindav maa, veekogude alune maa, sotsiaalmaa. Lisaks erijuhtumid, mis Kiili valda otseselt ei puuduta, näiteks maad, mis kuulusid omavalitsusele enne 16. juunit 1940.

Praeguse seisuga on katastrisse kantud 97,4% valla territooriumist.

Vald on munitsipaalomandisse taotlenud ja saanud põhiliselt maad, mis on valla üldplaneeringus märgitud sotsiaalmaana. Seal asuvad pargid, haljasalad, üldkasutatavad hooned. “Need maad on perspektiiviga mõeldes, kuhu teeksime tulevikus võib-olla külakeskuse, näiteks Nabalasse sai rajatud jalgpalliplats. Kauges tulevikus saab sinna ehk lasteiaia või kooli ehitada,” selgitab Johanson.

Osa maad on Kiili vald reserveerinud üldkasutatavatele hoonetele. Üks maatükk, mille reformimisega praegu tegeldakse, asub Oti küla juures, kuhu kohalik külaselts soovib terviserada. Selleks on vaja vallal riigiga maatükid “vahetada”, muutes

Maanõunik Benno Johanson sõnul on maade tagastamisega vallas hästi, tegelemist vajab veel vaid üks juhtum. Enim aega nõuavad igasugused ribad, mis on jäänud kunagi katastrisse kandmata.

üldplaneeringus määratud maa sihtotstarvet praegusest maatundusmaast sotsiaalmaaks. Ka Saustis on üks 8-hektariline maatükk, kuhu vald soovib tulevikus rajada üldkasutatava hoone. “Ja Luigel saime hiljuti üldkasutatavate hoonete maad jupi kätte. Üht-teist ikka meil on,” ütleb Johanson.

Arendada ei saa

Tootmismaad pole vallal üldse. Kiili tööstuspargi ala kuulub eraomanikele. See teeb ettevõtlikuks, kui arvestada vabariigi valitsuses ringlevat plaani anda tulevikus osa praegu elukohajärgsele omavalitsusele laekuvast üksikisiku tulumaksumust omavalitsusele, kus inimene tööli käib. Plaan tehti selleks, et omavalitsusi rohkem motiveerida ettevõtlust arendama ja looma tingimusi töökohtade tekkeks. “Siis tekib küsimus, et mille peal omavalitsus arendab tööstust, kui ei anta ei elumumaa, ei tootmismaad,” märgib Johanson. “Oleks tööstuspargi alune maa meie oma, oleks vallal põhjust ehitada välja trassid, kommunikatsioonid, tänavad ja öelda, et tulge, anname soodsalt

maa rendile või müüme. See on see, mis arendab tööstust ja loob töökohti. Aga lambist välja öelda, et omavalitsus midagi ei tee – tal ei olegi midagi teha.” Praegu saab vald töökohti luua vaid oma asutustes – lasteaias, kooli, vallavalitsuses, kunstide koolis.

Riigi omandisse jäetud maad on Kiili vallas peaaegu kolmandik territooriumist – veidike üle 3100 hektari. Osa sellest on maatulundusmaa, mille riik müüb maha või annab rendile, näiteks põllumeestele. Palju maad on Riigimetsa Majandamise Keskuse (RMK) käes.

Tülikad ribad

Ametlikult 1991 välja kuulutatud maareform algas tegelikult 1993. aastal, sest varem polnud rakendusakte, meenutab Johanson. Erastamise tippaastad olid 1995–1999. Nüüdseks on jäänud omavalitsustes keskmiselt 3–5% maast veel katastrisse kanda. Kuid see on see kõige keerulisem töö. Need paar protsenti on pahatihti väikesed siilud ja ribad, mis on kunagi põhjusel või teisel (nt kasutati katastriüksuste moodustamisel

vanu kaarte ja andmeid) jäänud reformimata. “Planeeringutega on jäänud välja juppe teede ääres. Sada protsenti maast ei suuda me katastrisse viia veel nii pea. Praegu tegelemegi ribad erastamisega,” selgitab Johanson. “Nende maaribadega on nii, et suurust neil pole, aga töömahtu annavad küll.” Nii peab vallavalitsusest iga maatükikesse pärast saatma välja viis kirja. “On kindlad tantsusammud, mis tuleb läbi teha: maavanema kui riigi esindaja käest luba küsida, siis saata kirjad asjaosalistele, kas nad soovivad maad erastada; siis kiri, et nad omavahel kokku lepiks, telliks maamõõtja ja nii edasi.”

Riik tahab eramaaga piirnevad reformimata ribad müüa piirneva kinnisasja omanikule. Probleem tekib aga siis, kui maaomanik riba osta ei taha. Johanson sõnul pole siiani selliseid juhtumeid olnud, kuid samas ei sätesta ka seadus, mis sellisel juhul peaks peale hakama, sest riik selliste ribad omanik olla ei soovi. Ainukese variandina näeb Johanson, et vald jätab taolised maatükikesed siis endale. | **Marko Tooming**

Foto: Marko Tooming

MEIE VALDA SÜNDISID

11. detsember, Ralf Lainesaar, palju õnne, Marija ja Roland Lainesaar!
26. detsember, Ingrid Kaarlep, palju õnne, Kärolin ja Indrek Kaarlep!
31. detsember, Henri Markus Juhkama, palju õnne, Marilyn ja Heiko Juhkama!
4. jaanuar, Emma Eliis Puusepp, palju õnne, Kristiina Lõhmus ja Allan Puusepp!

Elizabeth Jõgi võistles Hiinas

☉ Elizabeth Jõgi osales 29. novembril Hiinas Wuyishani linnas toimunud rulluisumaratonil ning saavutas poolmaratonis 4. koha, kaotades kolmanda koha vaid ühe sekundiga. | **Marion Jõgi**

Foto: Marion Jõgi

Kiili kooli teatevõistkond.

Kiili õpilased heategevusjooksul

☉ Kiili Gümnaasiumi 8.–9. klassi õpilased panid kokku segavõistkonna: Karl Mell, Elizabeth Jõgi, Markus Pajur, Rasmus Rüütel, Rainer Kravets, ja osalesid võistkonnaga heategevuslikul vana-aasta teatemaratonil Tallinnas Rocca al Mares.

83 osalenud võistkonna seas saavutasid Kiili noored väga tubli 17. koha ja 9. koha segavõistkondade seas.

Info ja tulemused: www.championchip.ee/ftp/liveresults/2015/151220_42kmTeade/ | **Marion Jõgi**

Luige Kandi-keskuse laste- ja noortemaja

☉ Eelmise aasta kevadel sai valmis Luige Kandikeskuse laste- ja noortemaja. See on seesama maja, kus Rutt Saveli organiseeris Luigel esimest päevahoidu. Võrreldes eelmise päevahoiu ruumidega on ümberehitatud maja avaram, soojem, õhurikam ja valgusküllasem.

Septembrist alates on majas kodune väike lastehoid. Selline lastehoid on mõnus ja valutu üleminek suurde lasteaiade minemisel. Lapsed harjuvad olema kodust ja emast eemal, samas saavad teiste lastega koos mõnusalt mängida.

Esimene meeldejääd üritus hoiulastele ja nende peredele oli jõulupidu koos toreda jõuluetendusega. Iga laps sai etenduse käigus ka kingituse. Lastehoiu rühma kasutada on terve teine korrus. Hoidu leidsime toreda, lahke ja aktiivselt lastega tegeleva eluaegse kogemusega kasvataja. Kuna hoiul on karmimad nõuded kui lasteaias, siis vajame ühte toredat musikaalset kasvatajat lisaks.

Kui hoiulapsed koju lähevad, täitub maja lastele suunatud huviringidega. Teisipäeviti on majas kabe- ja putukaring. Kolmapäeviti kogunevad savoringi huvilised. Neljapäeval on kõige populaarsem ring – robotika.

Hilistel õhtutundidel on teisipäeviti ja neljapäeviti vanemate soovil terapeutiline võimlemine ja shindo (jooga).

Esmaspäeva õhtuti toimuvad ühekordsed erineva suunitlusega teemaõhtud, koolitused.

Nädalavahetus on jäetud vabaks lastele, kes soovivad meie majas sünnipäeva pidada. Sünnipäevale saab tellida peojuhti, lasteteatrit või siis meisterdamise töötuba või näomaalingu.

Maja on täie hooga käima läinud! Igal nädalal saab majas pakutavast osa ligikaudu 100 last, mis teeb kuus kokku lausa pooltuhat huvilist. Majast läbikäiv rahvahulk näitab, kui väga vaja on Luige kandile sellist maja.

Eelmisel suvel toimus majas kaks suvelaagrit, mis täitusid hetkega peale välja hõikamist. Lapsevanemad broneerivad juba praegu kohti lastelaagrisse, teadmata täpset aega ja kava. Luban, et ka see suvi tuleb mitu lähedat laagrinädalat meie majas. Südamest tänan kandi aktiivseid inimesi, kes on nõu ja jõuga sellise vajaliku maja valmimisele abiks olnud.

Teie soove ja ettepanekuid huvitavate ringide ja ürituste kohta ootame tel 5669 4949 või info@luigekandikeskus.ee või Luige Kandikeskuse Facebook lehele. | **Kaire Nuut**, maja perenaine

Foto: Kaire Nuut

Robotikaring Liia Tammese juhendamisel.

Kiili gümnaasistid (vasakult) Annika Aguraiuja, Kerstin Krebs ja Rita Kanistik on õpilasfirma Vivellega tegele- nud mõned kuud. Tüdrukud meisterdavad vildist nutitelefon-, nuhvli- ja kaardikotte.

Kiili õpilasfirma viltkottide edu

☉ Kiili Gümnaasiumi õpilasfirma Vivell meisterdab käsitööna vildist nuti- ja nuhvikotte. Mulu novembri lõpus hinnati firma rahvusvahelisel laadal parimaks õpilasfirmaks.

Vivelle eertsas on kolm Kiili gümnaasiumi 11. klassi õpilast: tegevdirektor Kerstin Krebs, tootmisjuht Annika Aguraiuja ja raamatupidaja Rita Kanistik. Ametlikku tegevust alustasid nad paar kuud tagasi – septembri lõpus. Lühikese ajaga on jõutud maha panna suur märk. 21. novembril toimus Värskas rahvusvaheline õpilasfirmade laat “Üle piiri turundus”. Žürii tõstis Eesti, Läti, Venemaa, Setomaa, Udmurtia ja Soome õpilasfirmade seast esile just Kiili ettevõtte Vivell.

Enne laata oli üldine arvamus, et “nojah, on mingid kotid”.

Tüdrukud ise on edust üllatunud. Värskasse mindi eelkõige kogemuste pärast, et vaadata, mida teised teevad ja kas viltkottidel oleks turul üldse läbilöögivõimeline. “Me ei arvanud, et võidame,” tõdes Annika, kelle sõnul on firma elu kahe nädalaga palju muutunud. “Enne laata oli üldine arvamus, et “nojah, on mingid kotid”. Nüüd öeldakse, et “ma enne ei arvanud väga midagi, aga nüüd võiks koti küll osta.”

Sünd: katkine ekraan

Esimene viltkott sündis siis, kui Kerstini nutitelefoni läks ekraan katki. Saades telefoni parandusest tagasi, teadis Kerstin, et ta ei taha telefoniga uuesti parandusse minna. Telefon vajas kaitset. Ömblustöö käpas, ja

Vivelle vildist nutitelefoni.

eelistades looduslikke materjale, meisterdas Kerstin endale vildist telefonikoti.

Aastal 2015, kui tüdrukutel oli koolis majanduskursus, mängisid nad viltkottidega õpilasfirma tegemise läbi ideeliselt. Sellel aastal tehti samm edasi – õpilasfirma asutati päriselt. Võrreldes algse nutitelefoni- ja kaardikotiga, on täna tootevalikus veel vildist nuhvli- ja kaardikotid.

Värskal laadal märkis žürii Vivelle trumbiks võimalusterohkuse. Viltkotte on võimalik valmistada erinevas suuruses, värvis ja kujundada erisuguselt, vastavalt kliendi soovile. Samas tegelevad tüdrukud juba toote uuendamisega. Kottidele tahetakse lisada nn keel, mis hõlbustaks nutiseadme kotist välja tõmbamist.

Firma vajab tegelemist

Tüdrukud tunnistavad, et firma asjaajamine nõub palju aega ja tööd. Kuid kogemus ei

Fotod: Marvel Riik

Esita kandidaat Aasta Tegu konkursile

☉ Kiili vallavalitsus kuulutab välja ettepanekute esitamise võimaluse “Kiili valla aasta tegu 2015” konkursile.

Esitada võib kandidaate nii ürituste/ettevõtmiste kui ka rajatiste valdkonnast (nt Kiili Rahvapidu Nabala mõisa aias, discgolfi rada Kiili pargis jne).

Ettepanekuid võib teha kuni

1. veebruarini aadressil info@kiilivald.ee, märksõna “Aasta tegu 2015”. Võitjad valitakse välja hääletuse teel.

NB! Antud konkursile ei kvalitseeru taristuprojektid, mis on teostatud riigi või omavalitsuse poolt, st Kurna ristmik, Luige kergliiklustee vms. | **Kiili vallavalitsus**

TERVISEVÕIMLEMINE

alates 4. veebruarist neljapäeviti kell 10.00
Kiili rahvamajas.

Sobib igas eas ja igasuguse füüsilise ettevalmistusega täiskasvanule. Võimlemine, mis põhineb peamiselt **PILATESE** harjutustel, aitab:

- parandada rühti ja üldist füüsilist vormi
- leevendada pingeid ja valulikkust õlgades ja seljas
- muuta keha liikuvamaks ja painduvamaks
- parandada ainevahetust ja vereringet
- ennetada terviseprobleemide teket

Võimleme sokkides või paljajalu, selga võimalikult mugavad riided (soovitatavalt ilma lukkude, nõõpideta). Kaasa võtta matt ja veepudel.

Lisainformatsioon ja tundidesse registreerimine tel 5649 2803 carolin.hermlin@gmail.com

KOHTUMISENI!

a-autohooldus

autoremont ja hooldus
veermiku kontroll ja remont
pidurite hooldus ja remont
rehvivahetus
sildade reguleerimine
keevitustööd
õlivahetus
mootorite remont
diagnostika
elektritööd
klaasivahetus
värvitööd
kahjukäsitlus, kindlustustööd (klaasikahju, sõidukikahju)
keemiline sisepuhastus, nahahooldus
info ja broneerimine 551 2348

Terve teekond – tervisekool

☉ Terve teekond tähistab inimese elukaart tervikuna ja tervena. Head tervist hindame eriti siis, kui esimesed märgid korra-ära-olekust on hakanud ilmnema. Kiili Naisseltsi poolt korraldatud ja KÜSKi poolt rahastatud Kiili tervisekooli projekt soovib anda huvilistele võimalust saada asjakohast ja tõenduspõhist terviseinfot oluliste ja samas igapäevaste terviseprobleemide kohta.

Kokku koosneb loengutesari viiest osast, millest teises räägime diabeedist ehk suhkruhaigusest.

Kahte tüüpi diabeeti
Diabeet on haigus, mille põhjuseks on insuliini puudus ning mille peamiseks tunnuseks on kõrge veresuhkur. Laias laastus jaguneb diabeet kaheks tüübiks. I tüüpi diabeet tekib siis, kui kõhunääre ei tooda enam piisavalt insuliini. Tavaliselt haigestuvad sellesse diabeeditüüpi lapsed ja noored täiskasvanud. I tüüpi diabeeti ravitakse insuliiniga.

II tüüpi diabeedi korral pankreas küll toodab haiguse algjärgus insuliini, aga organism ei oska seda veresuhkrutase reguleerimiseks ära kasutada. Sellist tüüpi diabeet esineb enamasti täiskasvanutel, sagedamini ülekaalulistel inimestel.

Kogu maailmas suureneb II tüüpi diabeeti põdevate inimeste arv ja nooreneb haigestumise iga. Seda seostatakse järjest enam leviva linliku väheliikuva eluviisi, ebatervislike toiduharjumuste ja ülekaalu levikuga. Kõneldakse diabeediepideemiast, mis lühendab inimeste eluiga, halvendab elukvaliteeti ja mille ravi läheb maksumaks-

jale maksma üüratuid summasid.

Millised sümptomid?
Kuidas me neid patsiente leia-me? I tüüpi diabeedi patsient tuleb tavaliselt arsti juurde kaebustega – enamlevinud on kaalulangus, jõuetus, väsimus, pidev janu, sage urineerimine – ning võib sattuda diagnoosimise hetkeks ka ägeda teadvusehäirega haiglasse. II tüüpi diabeet on aga salalikum haigus – kulgedes sageli pikaajaliselt ilma märkimisväärsete sümptomiteta. Samamoodi ilmnevad selle haiguse korral väsimus, suukuivus, janu ja urineerimise sagenemine, aga sümptomid ilmnevad enamasti tasapisi ja vähemärgatavalt ning haiguse diagnoos tekib üllatusena, kui ühel hetkel perearstikeskuses (või ka mujal) avastatakse, et veresuhkur on normist kõrgem. Diagnoosimise ajaks võib diabeet olla kestnud aastaid, tekitades tasapisi tüsistusi, mis ilmnevad halva üllatusena, häirides tõsiselt elukvaliteeti.

Mis siis, las olla, ongi magusam elu? Diabeet on salalik, see kahjustab veresoontkonda, veresoonte sein muutub haiguslikult, kiireneb ateroskleroos, tekkivad (mikro)verevalandused. Kõige rohkem kahjustuvad organid, kus veresooni on palju – sagedasti aju, silmad, süda, neerud. Veresooned varustavad hapnikurikka verega keha kõiki kudesid, seega ulatub ka diabeedi mõju organismis kõikjale.

Millised on suhkruhaiguse riskifaktorid? Kuidas diabeeti kahtlustada, ära tunda? Mis ohud diabeediga täpsemalt kaasnevad? Kuidas diabeediga toime tulla ja lähedast aidata?

Kutsume teid kuulama ja arutlema. Lektoriks on endokrinoloog dr. Jaanus Kerge.

Dr. Jaanus Kerge endast: “Arstipaberid sain Tartust 1977, endokrinoloogi omad 1981 Moskvast. Siis Tallinnas Harju-mäe Haiglas endokrinoloog, aastast 1988 kui juhataja (hili-semas Magdaleena Haiglas) endokrinoloogia osakonnas 15 aastat, edasi ambulatoorne vastuvõtutöö erinevates asutustes samaaegselt koos 3-aastase Tartu Ülikooli õppejõu praktikaga ja 2 aastat Euroopa Diabeedi-uurijate Seltsi õppesektisioo-

ni tegevliikmena.”

Tervisekooli loengud/mõttevahetused toimuvad kord kuus (iga kuu kolmanda täisnädala neljapäeval) Kiili Gümnaasiumi auditooriumis algusega kell 18.00. Kiili tervisekooli teine loeng toimub 18.02.2016.

Tähtis on eelregistreerimine igaks tervisekooli loenguks meiliaadressil kiilinaisselts@gmail.com. Omaosalustasu on 3 eurot, mida saab tasuda kohapeal.

Tule kuulama, mõtteid vahetama. Selle tulemusena saame koos targemaks. | **Töörühma nimel Katrin Martinson**

KIILI TERVISEKOOL „TERVE TEEKOND”

Kiili Gümnaasiumi auditooriumis kell 18.00

21.01. „KÜLMETUSHAIGUSED VÕI ÄGEDAD NAKKUSED – KUIDAS PÜSIDA TERVENA?”
perearst dr. Katrin Martinson

Kas „külmetsahaigused” üldse on olemas? Kuidas end ja oma lapsi ning vanemaid kaitsta nohu-kõha-haiguste eest? Kuidas kaitsta haigestumise korral – millega end ravida, millal arsti poole pöörduda?

18.02. „SUHKRUHAIGUS EHK DIABEET – MITME NÄOGA KROONILINE TÕBI?”
dr. Jaanus Kerge

Millised on suhkruhaiguse riskifaktorid? Misugused diabeetivariandid on olemas? Mis neil vahet on? Kuidas diabeeti kahtlustada, ära tunda? Miks diabeet on ohtlik? Kuidas diabeediga toime tulla?

17.03. „VAKTSINEERIMISED EHK IMMUNISEERIMISED – MILLAL JA KELLELE?”
perearst dr. Meelika Lutter

Vaktsineeritavad haigused – millised need on? Mida õieti vaktsineerida, miks neid soovitataks ja kellele? Kuidas näeb välja laste immuniseerimiskalender ja kes vaktsineerimise eest vastutab? Millised reisivõrgu seadused vaktsineerimiseks, kuidas ja kust selle kohta infot otsida?

21.04. „SÜDA, VERERÖHK JA TERVISEPORT”
prof. Margus Viigimaa

Misugune on terve inimese süda – vereringesüsteem? Mis toimub, kui oled stressis, kasutad kõhukelst, suitsetad või tarbid alkoholi? Mis toimub koormusel, terviseporti tehes, kas terviseport on igal juhul ohtlik? Misugused on südame-vereringesüsteemi sagedamini esinevad haigused ja kuidas nendega toime tulla?

19.05. „ELUPÄÄSTVAD VÕTTED, TÄNAPÄEVANE ELUSTAMISÕPETUS”
perearst ja esmaabiõpetaja dr. Ellen Kamenik

Me kunagi ei tea, millal võib olla minu, sinu, tema vaj, et esmane kõrvaltoime inimese osaks esmaabi anda ja vigakorri elustada.

Omaosalus: 3 EUR, tasumine kohapeal.
Registreerumine: palun registreeri ennast igaks loenguks aadressil kiilinaisselts@gmail.com.

MTÜ Kiili Naisselts

Tervisekooli toetab KÜSK

KÜSK Kaitseväe sõjaväeüksus

TULE LUMELINNA EHTAMA!

Luigel, Purje tänava lõpus olevale haljasalale, laupäeval 30.01.2016 kell 12.00 Oodatakse kõiki!!!

Käes uus aasta ja esialgu väljas kaunis talveilm. Sellest tingituna on kõigile üleskutse – tulla üheskoos kodunt välja ja korraldada üks tore perepäev, mille raames valmiks vahva lumelinn Purje tänava lõpus asuvale haljasalale, kus loodetavasti saavad lapsed meie kätetööd veel pikalt nautida. Soovitatav võiks ette organiseerida, registreerida meeskonnad ja mõelda välja, mida ehitada, võite tulla ka kohaga eelnevalt tutvuma. Appi juhendamada lubas tulla ka Saviringi juhendaja Lea. Väikese raha eest pakutakse süüa. Ootame suurt osavõttu ja palju võistkondi erinevatest küladest, lasteaia- ja koolist, vallamajast, vallavalitsusest, vallavolikogust, komisjonidest jne. Selgitame välja kõige aktiivsemad ja loomingulisemad. Ootame ka abi osavõtjate leidmisel, ideede väljamõtlemisel ja teostamisel. Kui on liiga külm või lund ei ole, on oht, et üritus jääb ära.

Korraldaja MTÜ Luige Kandikeskus info@luigekandikeskus.ee, tel 5669 4949

Luige Kandi-keskuse laste- ja noortemajas

toimuvad ringid teipäev

kell 18.00	kabering
kell 18.00	putukaring (loodusõpe)
Kell 19.30	terapeutiline võimlemine (pilates)
kolmapäev	
kell 19.00	saviring

neljapäev

Kell 18.00	robotika
Kell 19.30	shindo (jooga)

Asukoht: Ööbiku 2, Luige alevik
Info: info@luigekandikeskus.ee
tel 5669 4949 või meie Facebooki lehel

PAKUME KAEVETEENUSEID 21 TONNISE LINTEKSKAVAATORIGA

-tiikide kaevamine
-kraavide kaevamine
-kraavide puhastamine
-vundamendi aukude kaevamine

OÜ Tevira Grupp
www.tevira.ee

kelut@hotmail.ee
tel. 56491332

KAMINAMEISTER EHITAB:

kaminad, väliköögid, ahjud, pliidid, korstnad, plokk-, tellis-, ja looduskivi müüritised

kaminadjakivid.wordpress.com
agris.kaminad@gmail.com

56618891

BESTKOP Info ja tellimine
gsm 5378 5222
www.bestkop.ee

tööstööd, kaevetööd, lumekoristustööd
pinnasetööd, laadimistööd
hüdrovasaratööd (ROXON)

Kopp-laadur JCB 4 CX teenused

Avaldame kaastunnet
Andrease perele

ISA
surma puhul.

Värvukeste rühm

Avaldame südamlikku
kaastunnet perekonnale isa
ja abikaasa

ANDRES HEINSALU
surma puhul.
Kiili lasteaia
Jaaniusside rühm

Tähtede taga koidab Sul
taevas, vaikne lootus Sul
täide seal läheb...

ANDRES HEINSALU
Kallid Milen ja Laida
peredega, oleme sel raskel
hetkel mõtetes teiega.

In memoriam

ANDRES HEINSALU

24.02.1975–23.01.2016

Tuul puude ladvus
tasa liigub,
me vaikselt leinas
langetame pea...

Kallis Milen, meie
sügav kaastunne Sulle ja
poegadele.
Kiili Käskellade ansambel
Grazioso

Kiili gümnaasium avaldab
kaastunnet perekond
Heinsalule

ISA JA ABIKAASA
surma puhul.

Tervendav looduse elujõud

Jagame enda kogemust, reaalset kokkuhoidu, nii materiaalselt kui ka ajalist, mida annab loodustoodete kasutamise lihtsus

8. veebruaril 2016 kell 19.00 Luigel, Ööbiku 2. Registreerida: info@luigekandikeskus.ee.

Tel +372 5555 7550, estonia.fxgpress@gmail.com

Erilised tänapäevased tooted kiire ja tõhuse tulemusena, rohkearvulise tervistavate omadustega:

parandavad mälu • vähendavad kurnatust •
parandavad und • lisavad keskenduvõimet
ja mõtteselgust • annavad energiat ja vastu-
pidavust • normaliseerivad vererõhku

Avaldame kaastunnet
Rein Viljakule abikaasa

TIIU VILJAKU
surma puhul.

Kiili Jahiselts

Avaldame kaastunnet
Rein Viljakule abikaasa

TIIU VILJAKU
surma puhul.

Kiili Jahiselts

TIIU VILJAK
19.01.1939–13.12.2015

Mälestades toimekat ja heatahtlikku õpetajat.

Suunasid mõistvalt noorte õppetegevust, sisustasid kujunemisaas-
taid, virgutasi sõna ja teoga. Tunniväliselt korraldasid õpilasi
arendavaid tegevusi, et täiustuksid igaühe suutmisel. Olid erksa
eluhoiakuga, sinu head suhted kaaslaste ja üldsusega jäävad meile
ja meisse.

Tänulikud kolleegid ja töökaaslastel Kiili koolist.

TIIU VILJAK
19.01.1939–13.12.2015

Mälestades toimekat ja heatahtlikku õpetajat.

Suunasid mõistvalt noorte õppetegevust, sisustasid kujunemisaas-
taid, virgutasi sõna ja teoga. Tunniväliselt korraldasid õpilasi
arendavaid tegevusi, et täiustuksid igaühe suutmisel. Olid erksa
eluhoiakuga, sinu head suhted kaaslaste ja üldsusega jäävad meile
ja meisse.

Tänulikud kolleegid ja töökaaslastel Kiili koolist.

Nabala saaga: kohtutee jätkub

☉ 1988. a kirjutas geol.-min. teaduste doktor Aada Teedumäe Nabala piirkonnas lubjakivi ot-singutööde aruande retsensioo-nis: “Kellel, millal ja mis põhju-sel on püstitatud Nabala lubja-kivi leiukoha eelneva uurimise vajadus, sest tehnilis-majandus-likud näitajad ei sisalda kindlust antud maardla kasutuselevõt-mise ja eelneva uurimise vaja-duse püstitamise otstarbeku-ses?”

Uuesti tõusis sama teema päevakorda 2004. aastal, kui kol-mele kaevandusfirmale anti lu-ba geoloogilisteks uuringuteks seitsmel mäeeraldisel. Viimase 10 aasta jooksul on kolme valla piirkonnas tehtud palju uurin-guid ja toimunud hulgaliselt avalikke arutelusid. Oleme saa-nud teadlikumaks suhtumisest, et avalikel aruteludel on meile mõnikord soovitatud küsimus-tele vastamise asemel vastust lugeda ajalehest või kontrolli-tud, kas küsija ikka teab, kellele ta küsimuse esitas. Vahel on ko-guni kohaliku kodaniku jutt kat-kestatud.

Nüüd teame, et:

- 1) kaevandajatel puudub tä-naseni tehnoloogia Nabala tin-gimustes, kus lubjakivi on 100% põhjavee all, kaevandamiseks;
- 2) Nabala kivi võib kvalitee-dilt võrrelda põlevkiviaheraine-ga, näiteks nii Nõmmevälja mäeeraldisel (s.o 44 % Nabala maardla aktiivsest tarbevarust) kui ka põlevkiviaheraine killus-tik on Los Angelese IV klass;
- 3) Nõmmküla 2005. a geoloog-iliste uuringute alusel võib vee juurdevooluks hinnata karjääri lõpuperioodil 23 600 m³ ööpäe-vas, mis moodustaks ca 1/3 Tal-linna linna veetarbimisest;
- 4) Harjumaal jätkub ehitus-lubjakivi aktiivvarusid ilma Na-bala maardlata maavaravaru koondbilansi alusel 2014. a kaevandamismahu korral 174 aas-taks; loomulikult ei ole kõik ak-tiivvarud kaevandamislubade-ga kaetud.

Esitatakse vaeleväiteid

Nabala maardla neljalt mäeeral-diselt kokku tahetakse kaevan-dada 2 120 000 m³ aastas, s.o. 2,4 korda rohkem kui kaevanda-ti 2014. a. kogu Harjumaal kok-ku!

Väljavõte Nõmmküla mäee-raldise KMH (keskkonnamõju hindamise) aruandest lk. 78:

“Esialgelt kavandatud viisil kaevandades kaasneks Nõmm-küla lubjakivikarjääri avamise ja töötamisega oluline negatiivne mõju (põhjavee raiskamine, eluslooduse kahjustamine, ela-nike elutingimuste halvendami-ne), mis ületaks piirkonna keskkonna- ja sotsiaalse taluvuse ning ei ole seetõttu lubatav”.

Ka 2013/2 Keskkonnatehni-kas on EGK (Eesti Geoloogiakes-kuse) geoloogid-kaardistajad jõudnud järeldusele, et karjääre ei ole Nabala maardla piirkon-nas otstarbekas avada, põhjen-dades oma arvamusel eeskätt ebasoodsate mäetehniliste tin-gimuste ning lubjakivist saada-

Tagalepa karstijärvik, mis asub ca 2 km Nõmmküla uuringuruumist, 2013. a detsembris (mitte varakevadel, nagu on märgitud Eesti Looduse 2014. a. augusti numbris).

va killustiku kehavõitu kvali-teedi ja väikese väljatulekuga ning seades küsimärgi alla kil-lustiku tootmise majandusliku tasuvuse.

Täiesti arusaamatu on kae-vandusfirmade ja viimasel ajal ka ETA (Eesti Teaduste Akadee-mia) soov leida võimalus Na-bala-Tuhala looduskaitseala ja karjääride koosseistestamiseks. Nähtavasti ei ole nad süvene-nud olukorra tõsisusse. ETA kir-jad peaministrile, riigikogule ja ministeeriumitele ei ole teadus-põhised, sest seal käsitletakse jälle paljudel vaeleväidetel põhi-nevat MTÜ Geoeducation Cen-teri 2012. a tööd, mille kohta on vastuväited esitatud Tallinna Ringkonnakohtule juba 2013. a. Samal ajal jäeti täiesti tähele-panuta Leo Vallneri 2014. a val-minud töö “Karstinähtused ka-vandataval Nabala looduskait-sealal” (www.eestiloodus.ee/ar-hiiv/Eesti_Loodus08_2014.pdf), mis annab erapooletu pildi hüd-rogeoloogiadoktori teaduslikust ekspertiisist.

Eriti üllatavad on meedias le-vinud väited, et Nabalas ei ole karsti ja seal toimuv ei mõjuta Tuhala Nõiaakaevu. Juba Root-si-aegsetel Nabala kaartidel suundub Möllu allikas, mis asub Saku ja Kohila valla piiril ca 2 km kaugusel Tammiku uuringu-alast, Vääna jõkke. Nüüd lõikab selle teekonna 1960ndatel kae-vatud 3 meetri sügavune kraav, nn Angerja oja. Kurevere külas Hunttaugu kurisu, Sõgulas Alli-ka ja Palkaru allikas, Nabalas Mõisa allikas ning Paeknas Ka-lamäe allikas ja vähemalt 4 Paekna allikajärve toitvat alli-kat. Nabala-Paekna ca 10 km pikkuse matkaraja 15 punktist on viis karstinähtused.

Karst on kõikjal

Kolhoosiajal tehtud ümberkor-

Kurevere välti suurvee ajal enne 1967. a. Nii parvetades läbiti ka osa kooliteest kaks korda päevas.

radlustest hoolimata võib ka praegu Nabala piirkonnas tegut-sevaid karstinähtusi näha kõi-kides külates – Sookaeras Kõr-gemäe kurisu ja Allikmäe alli-kas, Arustas Tagalepa karstijär-vik, Kureveres Möldri ja Kuris-tiku kurisud, Piissoos Kuivajõe karstiorg, Sõmerus Sagri, Halja-mardi ja Jaanisoo allikad ning Hunttaugu kurisu, Sõgulas Alli-ka ja Palkaru allikas, Nabalas Mõisa allikas ning Paeknas Ka-lamäe allikas ja vähemalt 4 Paekna allikajärve toitvat alli-kat. Nabala-Paekna ca 10 km pikkuse matkaraja 15 punktist on viis karstinähtused.

Teadaolevalt on viimased karstilehtrid tekkinud Nabala mail 1955. aastal Kurevere ja Arusta küla piiril ning 1962. aas-tal Piissoo külas, mida väga häs-ti mäletavad vanemad kohali-kud inimesed.

1980. aastate lõpus mõõtis Hüdrometeoroloogia Instituut tuntud karstiurija Ülo Heinsalu juhtimisel Tuhalas maa alla neelduvat ja avanavat veehulka. Selgus, et Tuhala allikates ava-neb 1/3 võrra vähem vett, kui neeldub. Vesi avaneb Nabala karstialal ja Tammiku allikates. Seega moodustavad Mahtra soostik, Tuhala ja Nabala kars-tialad ning Tammiku allikad ühtse veesüsteemi ning Nõia-kaevu kaitsmiseks ei piisa ainult Tuhala kaitsealast.

Tuhala Looduskeskus ja ETA Looduskaitse Komisjon esitasid keskkonnaministeeriumile

(KKM) avaldused kaitseala moo-dustamiseks juba 2010. a veeb-ruaris. Seega kiirustamisega te-gemist ei ole. LKA (looduskait-seala) töögruppi kuulusid erine-vate huvigruppide esindajad, k.a kaevandajate esindaja. Na-bala-Tuhala LKA moodustami-sele eelnes viis ekspertiisi. Need võttis kokku ja analüüsis Eesti Maaülikooli professor Kalev Sepp (ETA Looduskaitse Komis-joni liige, Rahvusvahelise Loo-duskaitsealiidu (IUCN) asepresi-dent (2009–2012), UNESCO maailmapärandi teadusekspert). LKA on hädavajalik, sest seni-sed kaitsemeetmed pole taga-nud loodusväärtuste säilimist. Samuti tuleb leevendada Anger-ja jõe ümbersuunamise ja kui-venduskraavide võrgustikuga loodusele tehtud kahjustusi. Eesti Paelliidu eestseisuse juha-taja Rein Einasto: “Ressurs ei lähe kaotsi, see jääb maapõue alles järgnevatele põlvedele. See on ressurss edaspidiseks, kui on teada paremad kaevandamise võimalused, nt veealune kae-vandamine” (LKA moodustami-se töögrupi koosolek 2014. a).

Kohtutee jätkub

Paekivitoodete Tehas OÜ (PTT), kes taotleb kaevandamislubasid Kose vallas Tuhala Nõiaakaevust 3,4 km kaugusel asuvalle Tam-miku ning Saku vallas Tagadi mäeeraldisel, on alustanud ju-ba kolmandat korda kohtuistun-gite sarja Nabala maardlasse kaevandamislubade saamise

eesmärgil. Esimesel korral vaid-lustasid PTT ja AS Riverito KK-Mi määruse “Maavara kaevan-damise lubade ja geoloogilise uuringu loa taotluste menetlu-se peatamine”. Need liidetud kaebused jäid rahuldamata nii Tallinna halduskohtus kui ka ringkonnakohtus ning Riigiko-hus ei võtnud hagi menetlusse, kehtima jäi kohtu I astme otsus.

13.01.2014. esitas PTT Tal-linna Halduskohtusse kaebuse keskkonnaministri käskkirjale “Nabala looduskaitseala moo-dustamise ja kaitse-eeskirja me-netluse algatamine” ja taotluse esialgse õiguskaitse kohaldami-seks. Kaebus jäeti rahuldamata ja tagastati juba 21.01.2014.

22. dets. 2014. andsid PTT, AS Kiirkandur ja AS Riverito Tallinna halduskohtusse eraldi kaebused Vabariigi Valitsuse 17.11.2014 määrusele nr 168, mille alusel võeti kaitse alla Na-bala-Tuhala LKA. PTT kohtuist-ung toimus 17.12.2015 ja otsus avalikustakse 29.01.2016. AS Kiirkanduri kohtuistung toimus 14.01.2016. ja otsus avalikustak-se 15.02.2016. AS Riverito koh-tuistung toimub 30. märtsil al-gusega kell 10.00.

2009. aastal tahtsid PTT esindajad näidata, kuidas kae-vandada põhjavee alt. Selleks transporditi soovijad vaatama kaevandamist Eivere karjääris. Kohapeal selgus, et kaevanda-takse ainult 8 m sügavuselt ja ühest karjäärist pumbatava vee kogus on ca 70 korda väiksem kui Nõmmküla karjääris. See oli üllatuseks ka PTT esindajatele ja Nabala uuringute kohta esi-tatud küsimusele vastati: “Kes-neid jõuab uurida”. Aga Nabala maardlas taotletakse kaevanda-mislubasid 4 mäeeraldisel, mil-le võimalik mõjuala on 2007. a AS Mavesi töö “Nabala lubjaki-vimaardla kasutuselevõtu või-malik mõju Harju alamvesikon-na vee seisundile” (www.envir.ee/sites/default/files/elfinder/article_files/nabala_vee_aruan-ne_07052007.pdf) alusel läänes Keila jõgi, lõunas Mahtra soos-

tik ja Saula Siniallikad, põhjas Kurna ja Tallinna ringtee ning idas Pirita jõgi; pindala ca 300 km².

Praegused kohtuuki kuluta-vad tegelased on eraettevõtja-test kaevandajad, kes ei tunne piisavalt tehnoloogiat ega huvi meie looduskeskonna vastu ja loodavad valede abil jõuda kae-vandamislubadeni. 2014. a EM-TELi (Eesti Mäetööstuse Ette-võtete Liidu) poolt tellitud ja ra-hastatud Eesti Päevalehe lisa-leht “Nabala Nõiaring” ei pea sündsusetuks isegi seaduse pa-ragraafe “redigeerida”. Näiteks maapõueseaduse § 62 lõige 1 p. 4: “Maapõue seisundit ja kasu-tamist mõjutava tegevuse kor-raldamisel tuleb tagada kasuta-da antud maavaravaru opti-maalne kasutamine”. Jätnud aga ära sõnad “kasutada antud”, moonutati sellega kaevandaja-te tegevusele suunatud seadu-sepõljalat ja süüdistatakse hoo-pis kaitseala moodustajaid sea-duse rikkumises.

Hetkel üritab Nordecon AS lubjakivi kaevandamise eesmär-gil saada Pahklasse Alesti kar-jääri luba geoloogilisteks uurin-guteks. Uuringuala jääb kahe suure LKA vahele, kaugus Maht-ra LKAst on 0,9 km ja Na-bala-Tuhala LKAst 2,6 km, moo-dustades koos Nabala ja Tuhala karstialade veesäilitusaladega ühtse veestiku. Ei ole vahet, kas 35 meetri sügavune lubjakivi-karjäär rajada Nabalasse, Pahk-lasse või Tuhalasse – tugevasti karstunud lubjakivikihid lüüak-se segi ja maa-alused vooluteed lõigatakse läbi, hävimisohus on Järlepa järv, Tuhala Nõiaakaev ja arvukad kodukaevud. Üksi juba Mahtra soostikku ümbritseb 18 küla.

“Säästev Eesti 21” keskkon-napoliitikast lähtuvalt tuleb:

- 1) ettevaatusprintsipi koha-selt keskkonnaga seotud riski vältida isegi siis, kui ei ole sel-ge, kas tegevusega kaasneb keskkonnamõju ning milline on mõju arvatav ulatus ja iseloom.
- 2) Loodus on tänaste ja tule-vaste inimpõlvede ühisvara, mille kasutamine ei tohi olla ühekülgne, hetkekasule orien-teeruv ja biosfääri stabiilsust ohustav.

Kodanikena peame oma ko-huseks kaitsta Nabala, Tuhala ja Pahkla piirkonda põhjendama-tute ärihuvide eest. Siinne rah-vas sai oma “õppetunni” juba kaks põlvkonda tagasi, kui An-gerja jõgi pandi teistpidi voola-ma ja suunati 9,6 km pikkuse ja 3 m sügavuse kraavi abil Vääna jõe asemel Pirita jõkke Tallinna linna veevarustuse parandami-seks.

Kaevandamisega ca 10-kord-selt sügavamale minna on mõeldamatu!

Tuhala Nõiaakaevu hävimise vastu ja Nabala karstiala kaitse alla võtmise poolt andsid oma toetushääle 65 433 inimest 109 riigist. | **Salme Väljataga Na-balast, Ants Talioja Tuhalast, Eha Sepping Pahklast, Tanel Ots Sa-kust**

Kiili vallavalitsus teatab

VOLIKOGU OTSUSED DETSEMBER 2015

Kiili Vallavolikogu määrus nr 17 Kiili valla 2015. aasta III lisaelarve vastuvõtmine.

Kiili Vallavolikogu otsus nr 47 Maa munitsipaalomandisse taotlemine, Küttime tee T3.

Kiili Vallavolikogu otsus nr 48 OÜ Kiili KVH põhikirja muutmine.

Kiili Vallavolikogu otsus nr 49 Vallavanema premeerimine.

JAANUAR 2016

Kiili Vallavolikogu määrus nr 1 Kiili valla 2016. aasta elarve vastuvõtmine.

Kiili Vallavolikogu määrus nr 2 Kiili Vallavolikogu 20.12.2012 määruse nr 17 “Kiili valla eelarvest täien-davate sotsiaaltoetuste taotlemise, määramise ja maksmise kord” muutmine.

Kiili Vallavolikogu otsus nr 1 Nabala-Patika tee T3 katastriüksuse omandamine.

Kiili Vallavolikogu otsus nr 2 Kõivu tänav T2 katastri-üksuse omandamine.

Kiili Vallavolikogu otsus nr 3 Tiitli Aastate tegu andmine.

VALLAVALITSUSE OTSUSED EHITUS- JA PLANEERIMISKÜSIMUSED 24. NOVEMBER 2015

Vallavalitsuse korraldus nr 694 Ehitusloa väljastamine ehitise (puurkaev) püstitamiseks Metsatiigi, Lähtse küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 695 Kasutusloa väljastamine ehitisele (üksikelamu) Lageda tee 10, Vaela küla.

1. DETSEMBER 2015

Vallavalitsuse korraldus 704 Projekteerimistingimuste määramine ehitusprojekti koostamiseks detailplaneeringu koostamise kohustuse puudumisel Veenuse tn 11, Luige alevik

Vallavalitsuse korraldus nr 705 Ehitusloa väljastamine ehitise (ESTWIN 008 ELA094 Kasemetsa-Jüri mikrotorusüsteem ja fiiberoptilised sidekaablid) püstitamiseks Kiili vallas.

Vallavalitsuse korraldus nr 706 Kasutusloa väljastamine ehitisele (üksikelamu) Lageda tee 19, Vaela küla

Vallavalitsuse korraldus nr 707 Kasutusloa väljastamine ehitisele (kaksikelamu sektsioon) Lageda tee 2, Vaela küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 708 Kasutusloa väljastamine ehitisele (kaksikelamu sektsioon) Lageda tee 4, Vaela küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 709 Kasutusloa väljastamine ehitisele (üksikelamu) Lageda tee 1, Vaela küla. Vallavalitsuse korraldus nr 710 Kasutusloa väljastamine ehitisele (üksikelamu) Kääri tee 2, Lähtse küla. Vallavalitsuse korraldus nr 711 Põldmäe I kinnistu detailplaneeringu koostamise lõpetamine.

8. DETSEMBER 2015

Vallavalitsuse korraldus 729 Projekteerimistingimuste määramine detailplaneeringu koostamise kohustuse puudumisel ehitusprojekti koostamiseks Aia põik 5, Luige alevik.

Vallavalitsuse korraldus nr 730 Projekteerimistingimuste määramine detailplaneeringu koostamise kohustuse puudumisel ehitusprojekti koostamiseks Esira, Vaela küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 731 Projekteerimistingimuste määramine detailplaneeringu koostamise kohustuse puudumisel ehitusprojekti koostamiseks Meremehe tn 15, Luige alevik.

Vallavalitsuse korraldus nr 732 Ehitusloa väljastamine ehitise (puurkaev) püstitamiseks Hõbehundi, Paekna küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 733 Kasutusloa väljastamine ehitisele (üksikelamu) Öne tn 12, Luige alevik.

Vallavalitsuse korraldus nr 734 Kasutusloa väljastamine ehitisele (üksikelamu) Padi tn 12, Kiili alev. Vallavalitsuse korraldus nr 735 Paekna külas Miku maaüksuse detailplaneeringu koostamise algatamine

Vallavalitsuse korraldus nr 736 Vaela külas Lauri maaüksuse detailplaneeringu kehtestamine.

15. DETSEMBER 2015

Vallavalitsuse korraldus nr 751 Projekteerimistingimuste määramine detailplaneeringu koostamise kohustuse puudumisel ehitusprojekti koostamiseks Nurga, Kurevere küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 752 Ehitusloa väljastamine ehitise (üksikelamu) püstitamiseks Lea tn 2, Kangru alevik.

Vallavalitsuse korraldus nr 753 Kasutusloa väljasta-

mine ehitisele (üksikelamu) Kullerkupu põik 1, Kangru alevik.

22. DETSEMBER 2015

Vallavalitsuse korraldus nr 770 Projekteerimistingimuste määramine detailplaneeringu koostamise kohustuse puudumisel ehitusprojekti koostamiseks Mõisaküla tn 45, Mõisaküla.

Vallavalitsuse korraldus nr 771 Projekteerimistingimuste määramine detailplaneeringu koostamise kohustuse puudumisel ehitusprojekti koostamiseks Vana-Pikamäe, Arusta küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 772 Ehitusloa väljastamine ehitise (üksikelamu) püstitamiseks Lageda tee 24, Vaela küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 773 Ehitusloa väljastamine ehitise (puurkaev) püstitamiseks Randvee, Sõmeru küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 774 Ehitusloa väljastamine ehitise (üksikelamu) püstitamiseks Rätsepa põik 14, Lähtse küla.

30. DETSEMBER 2015

Vallavalitsuse korraldus nr 783 Ehitusloa väljastamine ehitise(puurkaev) püstitamiseks Mäe, Mõisaküla. Vallavalitsuse korraldus nr 784 Ehitusloa väljastamine ehitise (abihoone) püstitamiseks Kraaviotsa, Vaela küla.

1. JAANUAR 2016

Vallavalitsuse korraldus nr 1 Projekteerimistingimuste määramine detailplaneeringu koostamise kohustuse puudumisel ehitusprojekti koostamiseks Meremehe tn 11, Luige alevik.

12. JAANUAR 2016

Vallavalitsuse korraldus nr 7 Ehitusloa väljastamine ehitise(puurkaev) püstitamiseks Nabala mõis, Nabala küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 8 Ehitusloa väljastamine ehitise(puurkaev) püstitamiseks Väike-Veerksu, Mõisaküla.

Vallavalitsuse korraldus nr 9 Ehitusloa väljastamine ehitise (üksikelamu) püstitamiseks Kaasiku tn 38, Luige alevik.

Vallavalitsuse korraldus nr 10 Kasutusloa väljastamine ehitisele (üksikelamu) Lageda tee 8, Vaela küla. Vallavalitsuse korraldus nr 11 Kasutusloa väljastamine ehitisele (üksikelamu) Lageda tee 5, Vaela küla. Vallavalitsuse korraldus nr 17 Kasutusloa väljastamine ehitisele (üksikelamu) Kuura tn 8, Luige alevik.

20. JAANUAR 2016

Vallavalitsuse korraldus nr 18 Projekteerimistingimuste määramine detailplaneeringu koostamise kohustuse puudumisel ehitusprojekti koostamiseks Kuu tn 13, Luige alevik.

Vallavalitsuse korraldus nr 19 Projekteerimistingimuste määramine detailplaneeringu koostamise kohustuse puudumisel ehitusprojekti koostamiseks Mõisaküla tn 20, Mõisaküla.

Vallavalitsuse korraldus nr 20 Projekteerimistingimuste määramine detailplaneeringu koostamise kohustuse puudumisel ehitusprojekti koostamiseks Kase-Annukse, Lähtse küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 21 Projekteerimistingimuste määramine detailplaneeringu koostamise kohustuse puudumisel ehitusprojekti koostamiseks Haugla, Sookaera küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 22 Ehitusloa väljastamine ehitise (üksikelamu) püstitamiseks Lageda tee 20, Vaela küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 23 Kasutusloa väljastamine ehitisele (üksikelamu) Kääri tee 56, Lähtse küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 24 Kasutusloa väljastamine ehitisele (üksikelamu) Kasteheina tn 22, Kangru alevik.

Vallavalitsuse korraldus nr 25 Sausti külas Saurustemaa teemapargi detailplaneeringu koostamise algatamine.

KESKKONNA- JA MAAKÜSIMUSED 24. NOVEMBER 2015

Vallavalitsuse korraldus nr 696 Tüüstre katastriüksuse lähiaadressi muutmine.

Vallavalitsuse korraldus nr 697 Voore katastriüksuse lähiaadressi muutmine.

Vallavalitsuse korraldus nr 698 Põldmäe katastriüksuse lähiaadressi muutmine.

Vallavalitsuse korraldus nr 699 Nurga katastriüksuse sihtotstarbe määramine.

Vallavalitsuse korraldus nr 700 Tauno katastriüksuse lähiaadressi muutmine.

Vallavalitsuse korraldus nr 701 Uustauno katastriüksuse lähiaadressi muutmine.

Vallavalitsuse korraldus nr 702 Arvamuse andmine jäätmeloa taotlusele, Triumph Roof Commercial OÜ.

1. DETSEMBER 2015

Vallavalitsuse korraldus nr 721 Alajaamade katastri-

üksuse lähiaadressi muutmine

Vallavalitsuse korraldus nr 722 Väike-Põldmäe katastriüksuse lähiaadressi muutmine

Vallavalitsuse korraldus nr 723 Aaviku katastriüksuse lähiaadressi muutmine

Vallavalitsuse korraldus nr 724 Uue-Matsi katastriüksuse lähiaadressi muutmine

Vallavalitsuse korraldus nr 725 Vana-Kase katastriüksuse lähiaadressi muutmine

Vallavalitsuse korraldus nr 726 Vahtra ja Serva katastriüksuste lähiaadressi muutmine

Vallavalitsuse korraldus nr 727 Pääsukese tee 4 kinnisasjaga piirneva maa erastamine.

8. DETSEMBER 2015

Vallavalitsuse määrus nr 7 Kohanime määramine, Tiluvälja tee, Öövahi tee.

Vallavalitsuse määrus nr 8 Liikluspindade ruumikuude muutmine.

Vallavalitsuse korraldus nr 738 Isikliku kasutusõiguse seadmine, Lehise tänav.

Vallavalitsuse korraldus nr 739 Kanguri katastriüksuse lähiaadressi muutmine

Vallavalitsuse korraldus nr 740 Kivikangru katastriüksuse lähiaadressi muutmine

Vallavalitsuse korraldus nr 741 Masti katastriüksuse lähiaadressi muutmine.

Vallavalitsuse korraldus nr 742 Kangro katastriüksuse lähiaadressi muutmine.

Vallavalitsuse korraldus nr 743 Ruutu katastriüksuse lähiaadressi muutmine.

Vallavalitsuse korraldus nr 744 Allika katastriüksuse lähiaadressi muutmine.

Vallavalitsuse korraldus nr 745 Tuule katastriüksuse lähiaadressi muutmine.

Vallavalitsuse korraldus nr 746 Ärtu katastriüksuse lähiaadressi muutmine.

Vallavalitsuse korraldus nr 747 Vana-Pikamäe katastriüksuse sihtotstarbe määramine.

15. DETSEMBER 2015

Vallavalitsuse korraldus nr 754 Puuraugu asukoha kooskõlastamine, Tammetõru, Mõisaküla.

Vallavalitsuse korraldus nr 755 Luige baas katastriüksuse lähiaadressi muutmine.

Vallavalitsuse korraldus nr 756 Põldmäe tee 2 katastriüksuse lähiaadressi muutmine.

Vallavalitsuse korraldus nr 757 Põldmäe tee 3 katastriüksuse lähiaadressi muutmine.

Vallavalitsuse korraldus nr 758 Põldmäe tee 4 katastriüksuse lähiaadressi muutmine.

Vallavalitsuse korraldus nr 759 Põldmäe tee 5 katastriüksuse lähiaadressi muutmine.

Vallavalitsuse korraldus nr 760 Põldmäe tee 6, Põldmäe tee 7, Põldmäe tee 8 ja Põldmäe tee 9 katastriüksuse lähiaadressi muutmine.

Vallavalitsuse korraldus nr 761 Põldmäe tee 10, Kiige ja Puuri katastriüksuse lähiaadressi muutmine.

Vallavalitsuse korraldus nr 762 Põldmäe tee 11 katastriüksuse lähiaadressi muutmine.

Vallavalitsuse korraldus nr 763 Põldmäe tee 12 katastriüksuse lähiaadressi muutmine.

Vallavalitsuse korraldus nr 764 Põldmäe tee 13 katastriüksuse lähiaadressi muutmine.

Vallavalitsuse korraldus nr 765 Põldmäe tee 14 katastriüksuse lähiaadressi muutmine.

Vallavalitsuse korraldus nr 766 Hajaasustuse veeprogrammi projekti lõpparuande heakskiitmine, Paju kinnistu juurdepääsutee.

22. DETSEMBER 2015

Vallavalitsuse korraldus nr 776 Kiili Vallavalitsuse 01.12.2015.a. korralduse nr 727 “Pääsukese tee 4 kinnisasjaga piirneva maa erastamine” muutmine.

Vallavalitsuse korraldus nr 777 Pääsukese tee 16 kinnisasjaga piirneva maa erastamine.

Vallavalitsuse korraldus nr 778 Pääsukese tee 18 kinnisasjaga piirneva maa erastamine.

30. DETSEMBER 2015

Vallavalitsuse korraldus nr 785 Isikliku kasutusõiguse seadmine, Ristiku tänav T7.

Vallavalitsuse korraldus nr 786 Isikliku kasutusõiguse seadmine, Lasteaia tänav T1, Lasteaia tänav T2, Lasteaia tn 1a.

Vallavalitsuse korraldus nr 787 Aia põik 5 kinnisasjaga piirneva maa erastamine.

1. JAANUAR 2016

Vallavalitsuse korraldus nr 2 Vallavara võõrandamine, Lehise tn 8a ja Lehise tn 8b.

Vallavalitsuse korraldus nr 3 Puurkaevu asukoha kooskõlastamata jätmine Kesa, Luige alevik.

12. JAANUAR 2016

Vallavalitsuse korraldus nr 13 Kiili Vallavalitsuse 22.12.2015.a. korralduse nr 777 “Pääsukese tee 16 kinnisasjaga piirneva maa erastamine” ja

22.12.2015.a. korralduse nr 778 “Pääsukese tee 18 kinnisasjaga piirneva maa erastamine” muutmine.

Vallavalitsuse korraldus nr 14 Arvamuse andmine jäätmeloa taotlusele, Elme Trans OÜ

Vallavalitsuse korraldus nr 15 Arvamuse andmine jäätmeloa taotlusele, Clear Channel Estonia OÜ

Vallavalitsuse korraldus nr 16 Arvamuse andmine jäätmeloa taotlusele, AS Allando Trailway

20. JAANUAR 2016

Vallavalitsuse korraldus nr 26 Katastriüksuse jagamine, Lauri.

Vallavalitsuse korraldus nr 27 Vana-Paali katastriüksuse lähiaadressi muutmine.

Vallavalitsuse korraldus nr 30 Arvamuse andmine jäätmeloa taotlusele, HKP OÜ

Vallavalitsuse korraldus nr 31 Arvamuse andmine jäätmeloa taotlusele, Beweship Eesti AS

Vallavalitsuse korraldus nr 32 Hajaasustuse programmi toetuslepingu sõlmimise tähtaja pikendamine.

MUUD KÜSIMUSED

1. DETSEMBER 2015

Vallavalitsuse korraldus nr 728 Haridusasutuste tegevuskulu arvestusliku maksumuse kinnitamine 2016. aastaks.

3. NOVEMBER 2015

Vallavalitsuse korraldus nr 674 Kiili Lasteaia rühmade arvu kinnitamine ja lasteaiaarühmade laste arvu määramine 2015/2016 õppeaastal.

30. DETSEMBER 2015

Vallavalitsuse korraldus nr 791 Lootusetute nõuete bilansist välja kandmine.

Vallavalitsuse korraldus nr 782 OÜ Kiili KVH osakapitali suurendamine.

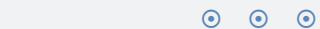
1. JAANUAR 2016

Vallavalitsuse korraldus nr 6 Lihthanke viitenumber 169764 “Kiili Leht koostamine ja väljaandmine” hankelolepingu sõlmimine.

20. JAANUAR 2016

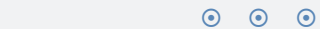
Vallavalitsuse korraldus nr 33 Ehitise peremehetuse väljaselgitamine ja arvele võtmine.

NB! OTSUSTE TÄISTEKSTIDE JA LISADEGA SAAB TUTVUDA KIILI VALLAVALITSUSES, NABALA TEE 2A, KIILI ALEV

SAUSTI KÜLAS SAURUSTEMAA TEEMAPARGI DETAILPLANEERINGU KOOSTAMISE ALGATAMINE 20.01.2016 KIILI VALLAVALITSUSE KORRALDUSEGA NR 25

Planeeritava maa-ala suurus on 7,98 ha. Detailplaneeringu eesmärgiks on Sausti külas Konga katastriüksuse (katastritunnus 30401:001:2344) sihtotstarbe muutmine 100% maatulundusmaast (O11; M) 40% ühiskondlike ehitiste jaoks (O16; Üh) ja 60% üldkasutatavaks jaoks (O17; Üm) ning Konga katastriüksusele Saurustemaa teemapargi rajamine. Saurustemaa on perepark, mille atraktsioonide hulka kuulub õppekeskus keskkonnahariduse projektide ning õuesõppe tundide läbiviimiseks. Õppekeskuses on püsi- ja rändnäitused mesoliitkumi ajastu kliimast ja maakoore muutustest, kivististest, taimeliikidest. Samasse hoonekomplekti kuuluvad veel siseseikluspark, mis teenindab külalisi ka talvisel perioodil ning pargi teenindamiseks vajalikud toilitlustuse ja muud olmeruumid. Planeeringuga on kavandatud katastriüksusele teemapargile vajalik hoonestus koos toetavate rajatistega, sh parkla. Lisaks lahendatakse planeeringuala heakorrustuse, haljastuse, juurdepääsuteede, parkimise ja tehnovõrkudega varustamine. Saurustemaa teemapargi detailplaneering ei muuda kehtivat Kiili valla üldplaneeringut.

TEADE PEREMEHETU EHITISE ARVELEVÕTMISE KOHTA

Kiili vallavalitsus teatab, et Vabariigi Valitsuse 08.08.1996 määruse nr 211 “Peremehetu ehitise hõivamise korra kinnitamine” punktide 8 ja 9 kohaselt on alustanud peremehetu ehituse hõivamise menetlust Kiili vallas Luige alevikus, Side tänaval kinnistutele nr 36, 38 ja 40 elektritoidet tagava (endise aianduskooperatiivi “Side” territooriumil asuva) elektrivõrgu (0,4kV kaabelliin, kogupikkus 50 meetrit, (ABB 3x25 + 1x16)) osas.

Ehitise viimane teadaolev omanik oli AÜ Side. Kõigil isikutel, kellel on vastuväiteid nimetatud ehitise peremehetuse kohta, esitada need kirjalikult ning dokumentaalselt tõestatuna 30.03.2016 Kiili vallavalitsusele aadressil Nabala tee 2a, Kiili alev 75401, Kiili vald, Harju maakond või e-posti teel info@kiilivald.ee.

NB!

JÄRGMINE KIILI LEHT
ILMUB 25. VEEBRUARIL.

Kaastöid ja
reklaame-kuulutusi
ootame toimetusse hiljemalt
18. veebruariks.

Kiili lillepood otsib florist-lillemüüjat.
Samas on alates märtsist pakkuda
hooajalist tööd lillekasvatustalus
Sausti külas.
Info
tel 5667 4915 Alar
www.kaeralill.ee, kaeralill@hotmail.ee

Algab kursus uudishimulikele

Uudishimulike jaoks on iga hommik täis uusi võimalusi ja avastusi. Uudishimulikud ei karda küsida. 2. veebruaril avaneb võimalus küsida. „Kes ma olen ja miks ma siin maailmas olen?“, „Kas minu elul on mingi mõte?“, „Kust on kõik alguse saanud ja kus lõpeb?“, „Kas mul peaks olema mingi arvamus Jumalast?“. Need on vaid murdosa inimeksistentsi puudutavatest küsimustest, mis mingil eluetapil paljude inimeste peast läbi käivad. Kuid kust otsida neile küsimustele vastuseid? Kuidas leida keegi, kes jagaks infot ja leiaks aega aruteluks, kuid ei suruks oma arvamust peale? Just seda pakub veebruaris Kiili vallas, Vaela külas algav Alfa kursus. Tegemist on 12 nädala pikkuse tasuta kursusega, mille käigus toimub iga nädalal üks loeng koos arutelu ning ühise einega. Loengud tutvustavad kristliku usu põhialuseid nii, kuidas Piibel neid käsitleb. Loengule järgnev arutelu annab võimaluse igaühel sundimatus ja avatud keskkonnas esitada oma mõtteid ja küsimusi ning jagada oma kogemusi. Alfa kursuse eesmärk on osalejaid informeerida ja pakkuda võimalust avatud aruteluks jättes igale osalejale õiguse oma arvamusele. Lisaks iganädalastele loengutele toimub ka kahepäevane tore nädalalõpu väljasõit. Kursusega on võimalik liituda esimesel kolmel korral, kuid osaleja ei võta endale kohustust kursust lõpuni läbi käia, kui huvi kaob. Alfa kursus sobib igas vanuses ja igasuguse maailmavaatega huvilistele. Väikeste lastega peredele osalemise lihtsustamiseks toimub ka lastehoid.

Alfa kursust Kiili vallas viivad läbi kohalikud noored pered koos külalistega Tallinnast, Kehrast, Lihulast, Saaremaalt. Esimene võimalus Alfa kursuse korraldusmeeskonnaga kohtumiseks oli jõuluajal, kui Kiili Rahvamajas toimus kontsert-jumalateenistus, kus muusikat tegi ansambel Robirohi ja jõulusõnumit jagas Eesti Kristliku Nelipühi Kiriku piiskop Ago Lilleorg. Nüüd on Kiili valla inimestel võimalus osa saada üle maailma populaarsust kogunud kursusest.

Alfa kursus sai alguse 20. sajandi lõpus Londonis Holy Trinity Bromtoni kogudusest ja on kiiresti muutunud nüüdisaja kõige populaarsemaks ristiusu põhitõdesid tutvustavaks kursuseks maailmas. Alfa kursused toimuvad 169 riigis 112 erinevas keeles ja kokku on kursustest osa võtnud umbes 27 miljonit inimest. Alfa kursus on levinud pea kõikides kristlikes uskkondades – see sai alguse anglikaanide hulgast ja on nüüdseks armastatud luterlaste, katoliiklaste, baptistide, metodistide, nelipühilaste ja teiste vabakoguduste seas. Alfa kursus sobib igasse keskkonda, kus on inimesi, kellel on huvi ristiusku paremini tundma õppida. Seda korraldatakse kirikutes, koolides, rahvamajades, kodudes, vanglates, ülikoolides. Nüüd on võimalus Alfa kursusel osaleda ka Kiili valla inimestel, sest esimest korda on kursus toodud nii kodu lähedale, Vaela külakotta.

2. veebruaril kell 18.30 toimub esimene loeng „Kristlus – kas igav, iganenud ja kasutu?“ Kursusega on võimalik liituda ka 11. ja 19. veebruaril. Kursuse ajal toimub tasuta lastehoid. Kursusele registreerumine ja täpsem info aadressil kiili.alfa@gmail.com või telefonil 53464653. Korraldaja Eesti Kristlik Nelipühi Kirik.

BennetPuit OÜ Keilas võtab tööle maaler/püstol-värvija. Lisainfo tel 502 2268

Ehitusluba. Kasutusluba. Hoonete seadustamine. Tel 522 0023, Mik

Firma ostab hea hinnaga kasvavat ja virnastatud võsa. Tel 5837 3695

Garanteeritud kaalukaotus koduse tervisliku toitumise abil. Arstide heakskiit! Alates vaid 6.90 kuu. Liitu toitumiskavaga www.erikorgu.ee

Kaardid ennustavad. Tel 900 1727, 24 h, hind 1,09 €/minut. Vt ka ennustus.ee

Korstenpühkija teenused ja ekspertnangud. OÜ Potipoiss, tel 5807 2581, info@potipoiss.ee

Kui tunnete, et küttekeha ei anna piisavalt sooja ja tarbib tavapärasest rohkem kütust, kutsuge kutsetunnistusega korstenpühkija. Tulen Teile sobival ajal, hinnad soodsad. Tel 5621 7151, rain.allert@mail.ee

Litsenseeritud korstenpühkija pakub teenust. Akti väljastamine kindlustusseltside jaoks. Tellimine telefonilt 5877 1665 või info@puhaskolle.ee

Müüa aastaringelt soodsa hinnaga talusealiha koos kohale toomisega (sh suitsutatud tooted). Info tel 5629 5999

Müüa kuivad ja määrjad küttepuid. Info tel 5349 2730, 5562 1018, kyttepuud@gmail.com

Müüa kuivad küttepuid 40 l võrkkotis: lepaklots 5-20 cm, kaseklots 5-20 cm, lepp 30 cm, kask 30 cm, saar 30 cm, puitbrikett 10 kg. Hinnad kodulehel. Alates 50 kotist on transport Kiili, Rae, Viimsi valda tasuta. Tellimine tel 5198 9070, info@unitedexpo.ee, www.unitedexpo.ee

Müüa puitbrikett alates 135 €/tonn, turbabrikett 120 €/950 kg, pellet 6 ja 8 mm premium 195 €/960 kg, lepp 2,7 €/kott, kask 3 €/kott. Tel 5380 3858

Ohtlike puude aastaringne raie-, hooldus- ja saetööd. Katuserennide puhastus. Tel 5551 2104, www.puuhooldaja.ee

Ohtlike puude langetamine. Tel 5663 2968, 5340 2068

Ostan auto või kaubiku. Tel 508 3933

Ostan kasvavat ja virnastatud võsa ning

pakun võsalõikamisteenust giljotiiniga. OÜ Kant Lahendused. Tel +372 5556 6666

Ostan oma kollektsiooni vana mototehnikat, kasutamata varuosi ja motoalast kirjandust. Tel 5554 6703

Ostan vanema mootorratta. Komplektus ei ole oluline. Võib pakkuda ka varuosasid. Tel 513 9893

Ostan vanu pilte, portselani, klaasi, mööblit, märke, münte jm nõukaaegseid asju. Helistada tel 5350 0223

OÜ Etest PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, info@est-land.ee

Raamatupidamine, maksukonsultatsioon, aruanded. Tel 5191 7871, info@businessart.ee

Telli Eesti lipud, mastivimplid ja lipumastid e-poest www.lipuvabrik.ee

Vajame taaraautomaadi operaatorit/territooriumi koristajat. Töö osaline (6t / päev), vahetustega 2 tööl 2 vaba, sobib pensionäridele. Töötasu (bruto) 25 € / päevas. Töökoha asukoht Kiili vald. Helista tel 5804 7075, Aleksandr. E-post tallinn@pandipak.ee

TELEVISIOON JA KODUINTERNET ASUKOHAST OLENEMATA

Piiramatu mahuga koduinternet ja televisioon jõuavad nüüd Sinuni ka sinna, kuhu kaabel ei ulatu

Televisioon ja koduinternet alates

21 €/kuu

Lisainfo ja tingimused **telia.ee**